

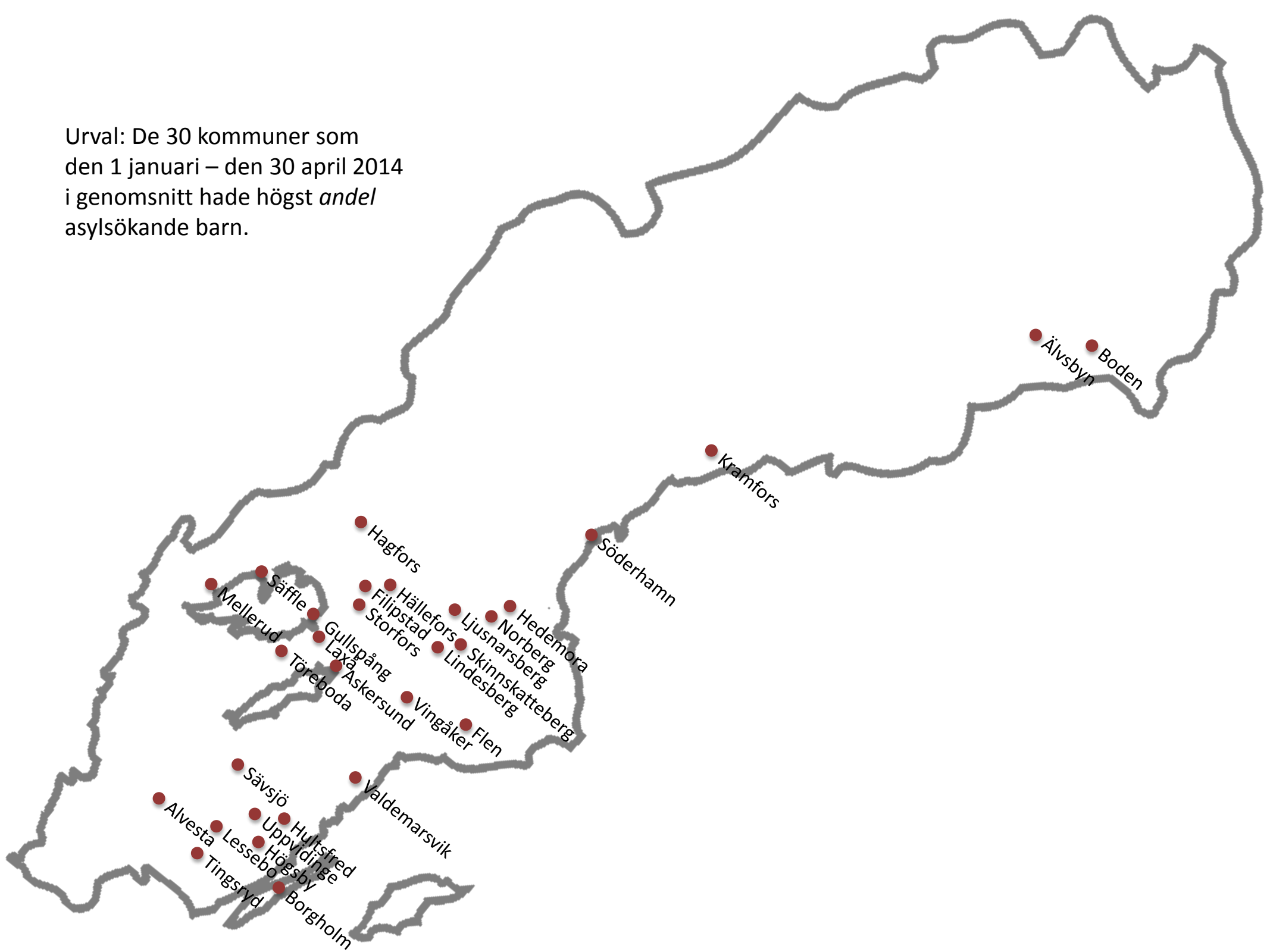

Utbildning för asylsökande barn och barn som vistas i landet utan tillstånd

Varför vi genomfört en riktad tillsyn

- ❖ Migrationsverket anger att tillströmningen av asylsökande tilltar, inte sedan andra världskriget har så många varit på flykt.
- ❖ Asylsökande barn och barn som vistas i landet utan tillstånd har samma rätt till utbildning som folkbokförda barn.
- ❖ Skolan är viktig för dessa barngrupper. Naturligtvis för kunskapsutvecklingen, men även för det allmänna välbefinnandet.
- ❖ Indikationer på att många barn inte deltar i utbildning, vilket är alarmerande.
- ❖ Indikationer på att utbildningen för dessa barngrupper uppvisar brister.

Urval: De 30 kommuner som
den 1 januari – den 30 april 2014
i genomsnitt hade högst *andel*
asylsökande barn.

Kommun	Plats utifrån andel 1 jan-30 april 2014	Andel asylsökande barn 1 jan-30 april 2014	Antal asylsökande barn i genomsnitt 1 jan-30 april 2014
Laxå	1	13%	115
Hultsfred	2	12%	245
Uppvidinge	3	12%	188
Ljusnarsberg	4	11%	115
Högsby	5	9%	76
Valdemarsvik	6	7%	88
Hagfors	7	7%	96
Vingåker	8	7%	127
Borgholm	9	7%	89
Flen	10	6%	194
Filipstad	11	6%	85
Töreboda	12	6%	82
Norberg	13	6%	108
Mellerud	14	5%	111
Hedemora	15	5%	157

Kommun	Plats utifrån andel 1 jan-30 april 2014	Andel asylsökande barn 1 jan-30 april 2014	Antal asylsökande barn i genomsnitt 1 jan-30 april 2014
Lindesberg	16	5%	226
Älvsbyn	17	5%	71
Skinnskatteberg	18	5%	41
Gullspång	19	5%	51
Hällefors	20	5%	43
Boden	21	4%	196
Tingsryd	22	4%	101
Söderhamn	23	4%	210
Lessebo	24	4%	69
Kramfors	25	4%	130
Säffle	26	4%	109
Askersund	27	4%	86
Alvesta	28	4%	148
Storfors	29	4%	34
Sävsjö	30	4%	85

Hur vi gjort

- ❖ Huvudmannanivå. Inga skolbesök, inte träffat några barn.
- ❖ Intervju med politiker, förvaltningsledning och andra centrala personer.
- ❖ Intervju med ett urval av rektorer.
- ❖ Dokument och statistik.

Befarad risk att inte alla kan få gå i skolan

- ❖ Alla kommuner *erbjuder* utbildning och de flesta får börja (grund-)skolan betydligt snabbare än inom 1 månad.
- ❖ Två kommuner av 30 kunde vid Skolinspektionens besök inte ge alla barn skolgång.
- ❖ Påfallande många påtalar svårigheter att inom kort klara av uppdraget.
- ❖ Svårt utifrån att den snabba ökningen av antalet barn gör att det blir platsbrist och att det är svårt att rekrytera personal med rätt kompetens.

Kommun	Plats utifrån andel 1 jan-30 april 2014	Andel asylsökande barn 1 jan-30 april 2014	Andel asylsökande barn 1 okt-1 dec 2014
Laxå	1	13%	15%
Hultsfred	2	12%	13%
Uppvidinge	3	12%	13%
Ljusnarsberg	4	11%	17%
Högsby	5	9%	9%
Valdemarsvik	6	7%	8%
Hagfors	7	7%	6%
Vingåker	8	7%	9%
Borgholm	9	7%	6%
Flen	10	6%	7%
Filipstad	11	6%	5%
Töreboda	12	6%	6%
Norberg	13	6%	13%
Mellerud	14	5%	9%
Hedemora	15	5%	7%

Kommun	Plats utifrån andel 1 jan-30 april 2014	Andel asylsökande barn 1 jan-30 april 2014	Andel asylsökande barn 1 okt-1 dec 2014
Lindesberg	16	5%	6%
Älvsbyn	17	5%	6%
Skinnskatteberg	18	5%	7%
Gullspång	19	5%	7%
Hällefors	20	5%	4%
Boden	21	4%	5%
Tingsryd	22	4%	6%
Söderhamn	23	4%	6%
Lessebo	24	4%	5%
Kramfors	25	4%	5%
Säffle	26	4%	5%
Askersund	27	4%	5%
Alvesta	28	4%	5%
Storfors	29	4%	5%
Sävsjö	30	4%	5%

Konsekvenser för undervisning och utbildningsstödjande insatser

- ❖ Stora brister i studiehandledning på modersmålet.
- ❖ Alla får inte modersmålsundervisning.
- ❖ Behov av att utveckla arbetet med att göra kartläggningar av barnens tidigare erfarenheter och kunskaper.
- ❖ Saknas kompetens för exempelvis vad andraspråksinlärning innebär och hur man kan arbeta språk- och kunskapsutvecklande samtidigt. Särskilt så i mottagande/ordinarie klass.

Förutsättningarna kan utvecklas

- ❖ Det finns kommuner som förklarar svårigheterna med att det saknas tillräcklig stöttning från statligt håll.
- ❖ Behov av att utveckla riktlinjer för hur barnen ska tas emot.
- ❖ Kompetensutveckling.
- ❖ Särskilt beakta hur skolan ska göras så trygg som möjligt för barn utan tillstånd.

Fungerande

- ❖ Får gå i skolan motsvarande tid som övriga barn. Om inte anpassad studiegång eller liknande motiverar något annat.
- ❖ Samma tillgång till elevhälsa som andra barn.
- ❖ Det finns kommuner där arbetet överlag fungerar bra. Exempelvis Valdemarsvik, Filipstad, Borgholm, Tingsryd.
- ❖ Det finns också kommuner som erbjuder mer än det som krävs.

Sammanfattande slutsatser

- ❖ Det finns en risk för att många barn kan stå utan skolgång inom en snar framtid.
- ❖ Risk att barnens och elevernas kunskapsutveckling stannar upp.
- ❖ Utveckla arbetet med att göra skolgången trygg och säker för barn som vistas i landet utan tillstånd.
- ❖ Det finns en god vilja och en positiv inställning till att ta emot de barn som tillsynen omfattar. Det saknas dock ofta tydliggjorda ambitioner och elevgrupperna följs sällan upp inom det systematiska kvalitetsarbetet.

Debattartikel i Dagens nyheter

Ann-Marie Begler, Skolinspektionen

Håkan Sörman, Sveriges kommuner och landsting

- ❖ Se över sekretessreglerna
- ❖ Underlätta rekryteringen av lärare bland utrikes födda
- ❖ Underlätta samverkan mellan kommuner
- ❖ Riktat stöd till kommuner med behov
- ❖ Höj ersättningen för asylsökandes skolgång